

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 640/2016-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. októbra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátom Ing. Mgr. Miroslavom Šperkom, LL.M., V4 legal, s. r. o., Tvrdeho 783/4, Žilina, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 63 Cb 256/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. októbra 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 63 Cb 256/2008.

2. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

«Sťažovateľ podal na súde porušovateľa žalobný návrh na plnenie 4.219,02 EUR s prísl., ktorý v zmysle rozšírenia z 23. 06. 2010 znie na 9.593,09 EUR s prísl. z titulu odškodného zo zmluvy o obchodnom zastúpení podľa § 666 a nasl. zákona č. 513/1991 Sb. ObZ resp. provízie.

Uvedená vec nie je do dnešného dňa meritórne rozhodnutá, a to ani len súdom I. stupňa, pričom na majetok žalovaného odporcu [REDAKOVANÉ]... miesto podnikania [REDAKOVANÉ] bolo zahájané „insolvenční řízení před Krajským soudem v Brně, sp. zn. řízení KSBR 27 INS 8274/2014“. Insolvenčný správca neudelil súhlas s ďalším pokračovaním konania dňa 21. 07. 2015. ...

Po podaní žalobného návrhu súd vydal európsky platobný rozkaz dňa 31. 03. 2009, voči ktorému podal žalovaný odporca odpor.

Až dňa 22. 04. 2010 sa konalo prvé pojednávanie vo veci (t. j. so značným odstupom od podania žalobného návrhu). Následne v rokoch 2011, 2012 a 2013 súd pojednával znovu. Od roku 2014 do roku 2015 pojednával intenzívnejšie. Presný rozpis postupu súdu v danej veci vyplýva zo spisového materiálu, ktorý navrhujeme zabezpečiť pre potreby rozhodnutia.

... táto vec svojím rozsahom i náročnosťou predstavuje bežný obchodný spor, kedy postup v konaní stanovuje súd. Účastníci svojím postupom prispeli k dĺžke konania len nepatrne, pričom v súčasnosti je zrejmé, že z dôvodu priebehu insolvenčného konania je aj prípadný úspech žalobcu v spore len formálny bez reálnej možnosti uspokojenia, čím mu takýmto spôsobom vedenia konania vznikla ujma. Žalovaný sa posledných pojednávaní už ani nezúčastnil, nakoľko súčasný stav je už vlastne jeho výhra.

Súdu predsa nič nebránilo, aby konal efektívnejšie a aby rozhodol v primeranej lehote (do 2-3 rokov od podania žaloby). Potom stav, ktorý tu je od roku 2014 už nemá

praktický význam pre tento súdny spor, pretože súd dĺžkou konania už zmaril možnosti akéhokoľvek uspokojenia žalobcu od žalovaného odporcu. ...

... Okresný súd Banská Bystrica nekonal dostatočne intenzívne vo veci (žaloba podaná v roku 2008). ...

Nekonaním Okresného súdu Banská Bystrica v tejto veci v časovom úseku od podania žaloby (teda takmer 9 rokov trvania sporu) ako i neefektívnym vykonávaním procesných úkonov došlo k prietahom takej intenzity a závažnosti a rozsahu, že ich nemožno kvalifikovať inak ako zbytočné prietahy, v dôsledku čoho došlo postupom zo strany okresného súdu k porušeniu vyššie citovaných práv garantovaných ústavov ako i medzinárodnými dohovormi.“

3. Predseda okresného súdu listom sp. zn. Spr 3034/16 z 8. júla 2016 vybavil sťažnosť sťažovateľa na prietahy v konaní (doručenú 17. júna 2016) tak, že ju vyhodnotil ako dôvodnú, a priebeh konania zhrnul takto:

„Sťažovateľ podal na OS BB dňa 12. 12. 2008 návrh na vydanie európskeho platobného rozkazu prostredníctvom právneho zástupcu vedené pod č. k. 63 Cb 256/2008. Po zaplatení SUP dňa 26. 01. 2009, NS SR určil miestnu príslušnosť súdu podľa § 11 ods. 3 O. s. p. rozhodnutím zo dňa 19. 02. 2009. 18. 03. 2009 bol žalobca vyzvaný na doplnenie návrhu. 31. 03. 2009 bol vydaný EPR, voči ktorému bol podaný odpor, doručený súdu 13. 05. 2009, ku ktorému sa žalobca vyjadril dňa 17. 08. 2009 s požiadavkou na zabezpečenie dokladov od tretích osôb. Tieto následne súd zabezpečoval od žalobcom určených subjektov, ktorí ich súdu naposledy doručili dňa 03. 02. 2010. Nasledovalo pojednávanie dňa 21. 04. 2010, na ktorom bola žalobcovi poskytnutá lehota na doplnenie, resp. rozšírenie žaloby. 10. 06. 2010 žiadal žalobca rozšíriť žalobu, ktoré podanie bolo žalovanej doručené na vyjadrenie a tiež súd vyrubil SUP za rozšírenie žaloby. 04. 08. 2010 zaujala žalovaná stanovisko k rozšíreniu žaloby a vytýkala jeho neurčitosť. 09. 12. 2010 – pojednávanie vo veci – odročené pre ospravedlnenie žalovanej na 31. 01. 2011, na ktorom súd uložil žalovanej povinnosť predložiť doklady požadované žalobcom kvôli presnej špecifikácii pohľadávky žalobcu zo zmluvy o obchod, zastúpení. Žalovaná ich predložila 17. 03. 2011 a zaslané na vyjadrenie PZ žalobcu. Súd urgoval žalobcu na podanie vyjadrenia dňa 10. 05. 2011, ktoré doručil dňa 31. 05. 2011 opäť s návrhom na rozšírenie

žaloby. Súd ho zaslal žalovanej a opäť žalobcovi vyrubil SUP za rozšírenie. Súd urgoval i žalovanú na podanie vyjadrenia k rozšírenému návrhu, ktoré bolo doručené súdu až 19. 10. 2011 a doplnené dňa 31. 10. 2011. Zaslané PZ žalobcu na vyjadrenie, ktoré opätovne súd urgoval podaním zo dňa 29. 11. 2011. PZ žalobcu sa vyjadril až 12. 12. 2011. Vyjadrenie doručované žalovanej a následne vytýčené pojednávanie na T: 17. 05. 2012, ktoré bolo odročené z dôvodu na strane žalovanej na 28. 06. 2012. Pojednávanie zamerané na preukazovanie každej zo 73 pohľadávok žalobcu a odročené na neurčito z dôvodu potreby predloženia dôkazov zo strany žalobcu k pohľadávkam pod č. 36-73 s poskytnutou 30-dňovou lehotou. Opätovná urgencia súdu PZ žalobcu na splnenie si povinnosti zo dňa 04. 09. 2012, na ktorú reagovala PZ žalobcu dňa 11. 09. 2012. 13. 09. 2012 doplňované doklady zo strany žalobcu. 10. 10. 2012 urgencia súdu o predloženie dokladov aj pre žalovanú. Doložené dňa 25. 10. 2012 a následne doručované žalovanej, ktorá dňa 27. 11. 2012 žiadala o predĺženie lehoty na podanie vyjadrenia. Súd poskytol lehotu do 15. 01. 2013. 17. 01. 2013 vyjadrenie žalovanej, ktoré bolo doručené PZ žalobcu dňa 12. 02. 2013. 16. 05. 2013 – odročené pojednávanie pre PN žalovanej na 27. 06. 2013, ktorého sa ako verejnosť zúčastnil aj predseda súdu. Pojednávanie odročené s poskytnutou lehotou na doplnenie žalobcovi, ktorú nedodrжал, a preto súd pre potreby rozhodnutia vo veci vykonal dotazy tretím osobám /08. 10. 2013/, ktoré doručili vyjadrenie s dôkazmi do 06. 11. 2013. Pojednávanie dňa 27. 02. 2014 odročené z dôvodu doručenia podania žalovanej dňa 26. 02. 2014, ku ktorému bolo potrebné zaujatie stanoviska žalobcom, ktorý si zvolil nového PZ. Vyjadrenie žalobcu až 08. 04. 2014 doručované žalovanej, ktorá sa k nemu vyjadrila 05. 05. 2014. Pojednávanie 04. 08. 2014 odročené pre nedostavenia sa svedkov. Následne boli zisťované nové adresy a nariadené pojednávanie na 24. 11. 2014, kedy sa navrhlo zabezpečenie vyjadrenia svedkyne písomnou formou. Otázky na svedkyňu zo strany žalobcu doručené súdu dňa 11. 12. 2014, ktorá sa vyjadrila podaním zo dňa 17. 02. 2015, ktoré bolo doručované účastníkom konania. Dňa 27. 05. 2015 oznámené súdu žalobcom, že žalovaná je v konkurze od 24. 06. 2014, a preto súd vyzval insolvenčného správcu žalovanej, aby sa vyjadril, či dáva súhlas k pokračovaniu konania. 21. 07. 2015 oznámil súdu, že súhlas nedáva, a preto je konanie zo zákona prerušené. Odvtedy vykonávané pravidelné preverovanie stavu konkurzu, naposledy dňa 31. 05. 2016, kedy súd zistil, že konkurz stále trvá.“

4. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol nálezom, ktorým vysloví porušenie označených práv sťažovateľa postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 63 Cb 256/2008, prikáže okresnému súdu, aby v tomto konaní konal bez zbytočných prietáhov a prizná sťažovateľovi finančné zadost'učinenie v sume 30 000 € a náhradu trov konania.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

7. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho

základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

9. Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

10. Z obsahu sťažnosti, ako aj navrhovaného petitu vyplýva, že sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote (čl. 6 ods. 1 dohovoru) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 63 Cb 256/2008.

11. Ústavný súd opakovane judikoval, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 215/07, III. ÚS 305/07).

12. Ústavný súd poukazuje aj na svoju judikatúru, z ktorej vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 154/03, IV. ÚS 221/05). V prípade, keď ústavný súd zistil, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné

kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovel (napr. I. ÚS 11/00) alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, IV. ÚS 221/05).

13. Zo sťažnosti a z jej príloh (listu predsedu okresného súdu z 8. júla 2016) vyplýva, že namietané konanie vedené okresným súdom sa začalo 12. decembra 2008 doručením žaloby sťažovateľa okresnému súdu, ktorou sa domáhal od žalovanej zaplataenia pohľadávky v obchodnoprávnom spore. Namietané konanie ku dňu doručenia sťažnosti ústavnému súdu 3. októbra 2016 trvá sedem rokov a desať mesiacov a nie je právoplatne skončené, pričom vo veci dosiaľ nebolo vydané žiadne meritórne rozhodnutie na prvom stupni konania. Z dôvodu vyhlásenia „*insolvenčního řízení*“ 24. júna 2014 voči žalovanej v Českej republike a oznámenia insolvenčného správcu (doručeného okresnému súdu 21. júla 2015) o tom, že nesúhlasí s pokračovaním v konaní, bolo namietané konanie prerušené a jeho prerušenie trvalo aj v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu.

14. Ústavný súd vzhľadom na celkovú doterajšiu dĺžku konania konštatuje, že v tomto konaní došlo k prietahom, avšak vzhľadom na priebeh konania tieto v okolnostiach danej veci nie je namieste hodnotiť ako prietahy takej intenzity, ktoré by odôvodňovali v súčasnej fáze konania možnosť porušenia sťažovateľom označených práv. Ústavný súd osobitne zohľadnil to, že okresný súd od začatia konania vo veci priebežne a plynule konal (ako to vyplýva aj z prehľadu úkonov uvedených v citovanom vyjadrení okresného súdu), pričom po piatich rokoch a šiestich mesiacoch konania došlo k začatiu insolvenčného konania proti odporkyni a prerušeniu namietaného konania, čo vytvorilo objektívnu prekážku v ďalšom postupe okresného súdu.

15. Z uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

16. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľa nezaoberal.

17. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby sťažovateľ za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k zbytočným priet'ahom alebo by činnosť okresného súdu bola neefektívna, predložil ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. októbra 2016